

Handläggare
Anna Lindqvist
Telefon: 08-50833675

Till
Utbildningsnämnden
2023-04-27

Uppföljning av omhändertagna och placerade barns betyg

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2023/100

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat skrivelsen *Uppföljning av omhändertagna och placerade barns betyg* av Jan Jönsson (L) med flera, till utbildningsnämnden för yttrande.

I skrivelsen ställs frågor om placerade barns skolgång och kunskapsresultat samt uppföljning av omhändertagna barns rätt till läkar- och tandläkarundersökning.

Inom utbildningsförvaltningen finns ett antal olika insatser för att stödja omhändertagna och placerade barns skolgång; SAMS, projekt skolsamordnare för placerade barn och unga, skolslussen, studieslussen och övergångsteamet. Då det gäller elever som vistas i skyddade boenden i Stockholms stad finns ett lärteam med specialutbildade lärare som undervisar dessa elever. Förvaltningen vill dock betona att elevens ordinarie skola har kvar det yttersta ansvaret för undervisningen.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till Kommunstyrelsen som svar på skrivelsen.

Bakgrund/ Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat skrivelsen *Uppföljning av omhändertagna och placerade barns betyg* av Jan Jönsson (L) med flera till utbildningsnämnden för yttrande.

I skrivelsen framhålls att placerade och omhändertagna barn och unga i samhällets vård är några av de mest utsatta medborgarna och att staden har ett särskilt ansvar att säkerställa och värna deras rättigheter. Jönsson (L) med flera, menar att staden, för att kunna ta detta ansvar, behöver kunskap om placerade barns skolresultat på aggregerad nivå. Utan denna information vet vi ingenting om hur barnen presterar i skolan eller om de insatser som sätts in för att förbättra skolresultaten ger effekt. Med utgångspunkt i detta riktas frågor till utbildningsnämnden. Frågorna rör hur skolresultaten konkret följs upp, hur de placerade och omhändertagna barnen klarar skolan också efter placeringstidens slut samt hur barn i skyddade boenden ska få en skolgång som så nära som möjligt motsvarar full undervisningstid.

Ärendets beredning

Ärendets har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med gymnasieavdelningen samt avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa. Dialog har även förts med socialförvaltningen.

Ärendet kommer behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 18 april. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 19 april.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen delar uppfattningen att denna grupp av elever behöver få bästa möjliga stöd av samhället. Inom utbildningsförvaltningen finns ett antal olika uppdrag för att stötta elevgruppen; SAMS, projekt skolsamordnare för placerade barn och unga, skolslussen, studieslussen och övergångsteamet. För barn som vistas i skyddade boenden i finns ett lärteam med specialutbildade lärare som undervisar dessa elever. Förvaltningen vill dock betona att elevens ordinarie skola har kvar det yttersta ansvaret för undervisningen.

Förvaltningen redogör nedan för några av de frågeställningar som tas upp i skrivelsen och som berör placerade barn och ungas skolgång.

Hur följs skolresultaten upp och rapporteras till stadsdelsnämnderna?

Skolresultaten i svenska, matematik och engelska i grundskolan avseende placerade barn följs upp av socialförvaltningen genom en kartläggning av barnets socialsekreterare. Till grund för bedömningen ligger elevens betyg eller omdöme i den individuella utvecklingsplanen. Om nytt betyg eller omdöme inte satts sedan senaste uppföljning används samma underlag som vid föregående uppföljning. Bedömningen inhämtas från skolan i samband med

övervägande och omprövning av vården minst var sjätte månad. Uppgifterna rapporteras in i ILS (integrerat ledningssystem) och sammanställs på aggregerad nivå i samband med tertialrapportering och verksamhetsberättelse.

Hur har staden kunskap om placerade barns skolgång såväl under placeringstiden som efter placeringstidens slut?

Utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen har sedan år 2020 ett nära och omfattande samarbete med att stötta stadsdelsförvaltningarna i deras arbete med placerade barns och ungas skolgång. Detta sker bland annat inom ramen för SAMS och det sociala investeringsfondsprojektet Skolsamordnare för placerade barn och unga.

Samverkan mellan socialtjänst och skola för obruten skolgång (SAMS)

För att säkerställa en obruten skolgång för placerade barn och unga, där placeringen medför skolbyte används SAMS-modellen i Stockholm stad. SAMS-stödmodell har tagits fram av Skolverket, Socialstyrelsen och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM). Det övergripande syftet är att säkerställa en obruten skolgång för placerade barn och unga, där placeringen medför skolbyte.

Vägledning ges för hur berörda aktörer ska samverka kring en elev som blir placerad av socialtjänsten och tydliggör vilken aktör som har huvudansvaret för respektive steg i modellen. Sedan juni 2021 har alla stadens stadsdelsnämnder i uppdrag att arbeta efter stödmodellen.

Projekt skolsamordnare för placerade barn och unga

Socialförvaltningen driver i samverkan med utbildningsförvaltningen och sex av stadens stadsdelsförvaltningar: Södermalm, Hägersten-Älvsjö, Skarpnäck, Farsta, Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista projektet skolsamordnare för placerade barn och unga. Arbetsmarknadsförvaltningen deltar i styrgruppen samt vid erfarenhetsutbyten för att följa projektet. Projektet startade i juni 2022, beräknas pågå till 31 maj 2025 och finansieras av stadens sociala investeringsfond. Syftet är att göra skillnad för placerade barns skolgång, på kort och lång sikt, samt att upptäcka och utveckla arbetssätt som underlättar socialtjänstens arbete med att stödja placerade barns skolgång. Målgruppen är barn och unga, inklusive ensamkommande barn och unga, som placeras på HVB-hem, särskilda ungdomshem, stödboenden, skyddade boenden för unga eller behandlingsverksamhet med familjeboende (behandlingsfamilj). Målet är att barn och unga som lämnar samhällsvård uppnår gymnasiebehörighet i grundskolan samt att placerade unga fullföljer sin gymnasieutbildning.

Dessutom finns även nedanstående insatser.

Skolslussen

Placerade barn och unga som flyttar till eller tillbaka till Stockholm kan få stöd av skolslussens studie- och yrkesvägledare för att hitta en vidaregång till studier.

Studieslussen

Utbildningsförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen har nära samverkan och en av de gemensamma insatserna är studieslussen som jobbar tillsammans med unga inom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) i syfte att göra de unga redo för studier. Fokus i arbetet är att ungdomen ska ha goda förutsättningar att återgå till studier.

Övergångsteam

Övergångsteam är ett förvaltningsövergripande arbete kring övergångar från den obligatoriska skolan. Övergångsteamets representanter från grund- och gymnasieavdelningen gör bland annat genomlysningar av övergångar till gymnasieskolan samt vidaregång från gymnasieskolan, med fokus på elever i behov av särskilt stöd.

Vad görs för att barn på skyddade boenden ska få en skolgång som så nära som möjligt motsvarar full undervisningstid?

I Stockholms stad finns ett lärteam med specialutbildade lärare som undervisar elever som vistas i skyddade boenden. Pedagogerna i lärteamet har gedigen erfarenhet av att möta traumatiserade barn och arbetar pedagogiskt för att möjliggöra undervisning på barnens egna villkor. Lärteamet undervisar alla barn i skyddade boenden som geografiskt ligger i Stockholms stad, oavsett var de är folkbokförda eller har sin tillhörighet. Teamet har kontakt med alla skyddade boenden som finns med på socialförvaltningens förteckning över desamma. Då eleven befinner sig på skyddat boende har elevens ordinarie skola kvar det yttersta ansvaret för undervisningen. Initialt tar lärteamet kontakt med elevens ordinarie skola för att kunna ta vid där eleven befinner sig kunskapsmässigt. Lärteamet är endast ställföreträdande under en begränsad tid. Teamet undervisar elever i årskurs F-9 och i huvudsak sker undervisning i ämnena svenska, matematik och engelska. Teamet undervisar även i andra ämnen som till exempel bild, musik, so/no samt aktuella teman.

Principerna för att säkerställa skolgången för barn i skyddat boende är att barnet går kvar i sin ordinarie skola om skyddsbehovet medger det och att, om barnet inte kan gå kvar i sin ordinarie skola,

barnet får en skolplacering nära det skyddade boendet. Om inga av dessa alternativ är möjliga utifrån ett säkerhetsperspektiv ska barnet få undervisning på plats i det skyddade boendet.

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt jämställdhetsanalys

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Då skrivelsens svarstid är kort justeras beslutet omedelbart.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Lee Orberon
Grundskoledirektör
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Skrivelse, *Uppföljning av placerade barns betyg*, dnr KS 2023/100

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lena Holmdahl, Utbildningsdirektör	2023-04-19